

»Θάμαστε ειδωλολάτρες και - τίποτα παραπάνω. Θα ξέρουμε μονάχα ένα πράμα και δε θα τυραννιούμαστε και δε θα μαρτυρούσαμε με τὰ ανέκφραστα βάσανα τῆς συντριμμένης τῆς συνείδησής μας, πὸ ἀδιάκοπα μᾶς κοπανίζει τὴν ψευτιά και τὴ ματαιότη-
τα τῆς ζωῆς. Πάνου-πάνου εἶναι τὸ βερνίκι και ἡ λάμψη τῆς ἀψηλῆς διδασκαλίας και τῆς ἀγιώτατης πίστεως, μὰ μέσα ἡ ἀηδία και ἡ ἀποσύνθεση τῆς ειδω-
λολατρίας. Μιὰ σαπίλα τῆς ψυχῆς. Δὲ θὰ βλέπαμε τίποτε ἀπ' ὄλ' αὐτὰ και ἡ ζωὴ μας θάταν πολύτι-
μη, σὰν ποῦτυχε στοὺς αὐτάρεσκους, τοὺς ξουρισμέ-
νους και τοὺς καλοθρεμμένους Ρωμαίους, πὸ γνώ-
ριζαν μονάχα τὴς εὐχαρίστητες τῆς ζωῆς, πὸ μο-
νάχα αὐτὲς προσκυνούσαν και περήφανοι λέγαν γιὰ
τὸν ἑαυτὸ τους : «Δὲν πιστεύουμε σὲ φαντασίες!»

»Τὴ ζωὴ μας τὴν ἔχουμε κανονίσει μὲ τέτιο τρόπο, πὸ νὰ φαίνεται, πὸς σ' ὄλα τὰ πράματα τὴν πρώτη θέση κρατᾷ τὸ Λογικὸ. Οἱ ἄνθρωποι σκύ-
φτουν μπροστὰ στὴν «Ἰδέα» και φιλοῦν τὰ σύμβο-
λα και τὰ ἀγάλματά τους· μὲ περηφάνεια κ' ἐπι-
μονή, πολλές φορές μάλιστα και μὲ κανόνια και του-
φέκια, θέλουμε νὰ δείξουμε πὸς εἴμαστε χριστιανοὶ
και πὸς ἀγαποῦμε Ἐκεῖνον, τὸν πολυέσπλαχνο· μὰ
ἡ ἀλήθεια εἶναι, πὸς στὴς οἰκογένειές μας, στὰ σκο-
λειά μας, ἀκόμα και στὰ κράτη μας φωλιάζει ἡ σα-
πίλα τῆς ζοφερῆς ειδωλολατρίας και ἡ βρώμα τῶν
σκουριασμένων σκέψεων. Δολοφονία, Καταδίωξη,
Φυλακὴ, Θάνατος. Γι' αὐτὸ ἡ ζωὴ μας εἶναι γεμά-
τη ἀπὸ στεναγμοὺς και πόνους. Ὁ Οὐρανὸς βουίζει
ἀπὸ τὸ θρῆνο τῶν ἀνθρώπων, πὸ τυραννιούνται. Κι
αὐτοὶ μὲ στόμα γεμάτο σοῦ λένε, πὸς εἶναι Χριστια-
νοί. Ἔσεῖς εἰστε, πὸ δημιουργήσατε αὐτὴ τὴ φαρ-
μακερὴ ειδωλολατρεία, ἔσεῖς εἰστε, πὸ και τὰ πιὸ
ἅγια τοῦ Χριστιανισμοῦ τὰ πνίγετε και τὰ ποδοπα-
τᾶτε. Κ' ἔτσι γίνεστε αἴτιοι μιᾶς τέτιας τραγωδίας
τῆς ζωῆς μας».

ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΕΝΙΚΗΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Σπύρο Θεραϊώτη. Ὁ κ. Γ. Π. εὐχαριστᾷ πολὺ γιὰ
τὸ καλὸ σου γράμμα. — κ. κ. Σ. Θεολ. Μασσαλία, Κ.
Ἄντ. και Ὁ. Νομ. Καλκούτα, Φιλ. Σιαμ. Πόλη, Ν.
Πασ. Μυτιλήνη και Γ. Καλιτ. Βερολίνο. Λάβετε τὴς συν-
τρεμῆς τοῦ 1912 κ' εὐχαριστοῦμε. — κ. Κ. Δαν. Βασου.
Ἄπὸ τὸ 421 και 425, τὸ γράψαμε κι ἄλλοτε, δὲ μᾶς ἀ-
πύμεινε ἀντίτυπο. — κ. κ. Π. Μαρ. Τραπεζοῦντα και Γ.
Λεοντ. Σάμο. Βιβλία σταλθήκανε μὲ συστημ. δέματα. Πλη-
ροφορεῖτε μας παραλαβή. — κ. Ἑλ. Ναρ. Φέρτ' το κα-
λύτερα στὸ γραφεῖο ἑ ἴδιος τὴν Κεριακὴ τὸ πρωτ. Καθὼς
τὸ δηλώσαμε και στὸ περασμένον φύλλο, δὲ κι ὀμπρὸς θὰ
δεχόμεστε στὸ γραφεῖο τοῦ φίλους τὴν Κεριακὴ τὸ πρωτ
στὴς δέκα.

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΡΙΝΟΣ

Ἄλλοι τραγουδιστὲς εἶχαν τὴ Μοῖρα
νὰ ζήσουνε σ' ἕνα χρυσὸν αἰώνα·
σκοπὸς τῆς ζωῆς τους ἦ Ἄπολλώνια λύρα,
θρησκεία τους οἱ κόρες τοῦ Ἑλικώνα.

Ἄπ' τὸ Ἔθνος τους στερχτοί, στὸ πέρασμά τους
ξεφύτρωναν οἱ λάτρες σὰ λουλούδια.
Τέτιο στεφάνι βάζαν στὰ μαλλιά τους,
τέτιο λαλοῦσαν Ὀμορφιάς τραγούδια.

Ἄλλοι ἂν ἐξοῦσαν παρμερισμένοι
σ' ἕνα Βαίμαρ, σὲ μιὰν ἐρημία,
πρίγγητες και Μαικῆνες δοξασμένοι
τοὺς χάριζαν θερμὴ μιὰ προστασία.

Κ' ἐγὼ ὀχτρεμένος ἀπὸ τὸ λαὸ μου,
μὲ μιὰ ζωὴ ποῦναι σὰν ἕνας θρῆνος,
ἕναν προστάτη ὡστόσο ἔχω ἀκριβὸ μου,
πὸ τὸνομά του ἔναι : ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΡΙΝΟΣ

1912

ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗΣ

Ο ΣΤΡΑΒΟΣ ΜΟΤΖΙΚΑΝΤΗΣ

(KARL FRANZ HEIDING)

Πάντα, ἔταν πέρναγα ἀπὸ τὴ στοά, ἔβλεπα τὸ
στραβὸ, πολλές φορές μάλιστα τὸν ἀκουγα, πὸ ἐ-
παιζε φυσαρμόνικα.

Ἐκεῖ καθότανε ὀλόκληρη τὴν ἡμέρα ἀπάνου
στὸ σκαμνί, ἀπὸ τὸ πρωτὸ στὴς 9 πὸ τὸν ἔφερνε μιὰ
γυναίκα ὡς τὸ βράδι στὴς 6, πὸ ἐρχότανε ἡ ἴδια
και τὸν ἔπαιρνε πάλι σπῆτι του.

Σπάνια συνέβαινε οἱ διαβάτες νὰ τοῦ ρίξουνε μιὰ
μπακίρα, ἀκόμα σπανιώτερα ὅμως κατρακύλαγε ἕνα
νικελ στὸ ἀπλωμένο του καπέλλο, πὸ μιὰ φορὰ ἴσως
νὰ εἶχε μαῦρο χρῶμα.

Σήμερα εἶτανε τὸ καπέλλο παλιωμένο και ξα-
σπρισμένο σὰν τὸν κάτοχό του. Αὐτὸς εἶτανε ἕνας
ψηλὸς ἄντρας μὲ ἄσπρα γένεια, μιὰ σωστὴ μορφή
πολεμιστῆ ἀπὸ τὸ 1866 ἢ 1878. Μιὰ πινακίδα μὲ
τὴν ἐπιγραφή· «Παρακαλῶ, ἕνας στραβὸς νοσοκό-
μος» σ' ἔκανε νὰ νομίζεις πὸς αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος
θάπαθε στὸν πόλεμο, και τὴν ἴδια ἰδέα εἶχα σχη-

ματίσει και γώ για την τύχη αὐτουνού του γέρου.

Ἐνα βράδι πέρναγα πάλι ἀπὸ μπροστά του. Ἐλαφρὰ και γλήγορα ἐπαιζε τὸ σκοπὸ τοῦ τραγουδιοῦ τῆς ἐποχῆς :

«Ἐλα, πουλάκι μου, ἔλα στὸ πάρκο.....»

Τοῦ ἔρριξα κ' ἐγὼ τὴν πεντάρα μου και προχώρησα. Αὐτοκίνητα, ἰδιωτικὰ ἀμάξια και μόνιππα, περνάγανε ἐδῶ και κεῖ, και στὴ βιασύνη τῆς μεγαλούπολης ὅπου ὁ ἕνας σκούνταγε κ' ἐσπρωχνε τὸν ἄλλον, ἀκούονταν οἱ σκοποὶ τοῦ γέρου, πὺ κανεῖς, ὅπως και τὸν ἴδιο, δὲν τοὺς πρόσεχε.

Ἐγὼ σὰ νᾶθελα νὰ μάθω τὴν τύχη τοῦ στραβοῦ. Κάτι ὅμως μέσα μου μ' ἐμπόδιζε νὰν τονέρωτήσω για τὰ περασμένα του. Πιθανὸ νᾶκούγα τὴ στερεότυπη παλιὰ ἱστορία για τὴν ὅποια τόσες φορές μαθαίναμε λίγα λόγια ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες. Ἐπειτα πάλι σκέφτηκα, ποιὸ δικαίωμα εἶχα νὰ ρωτήσω τὸ στραβὸ γι' αὐτὰ; και ἄλλες τέτοιες ἀμβολίες μου βασανίζανε τὸ κεφάλι. Ἐπιτέλους τὶς προἄλλες τονέ ρώτησα και ὁ γέρος μου εἶπε :

— «Καλὲ κύριε, δὲν ἔτρωγα πάντα αὐτὸ τὸ βαρὺ ψωμί πὺ μου χαρίζει ἡ συμπόνια τοῦ κόσμου. Στὰ νιάτα μου δὲ φαντάστηκα ποτέ, πὺς στὰ γερατειά μου θᾶδειχνα στὸν κόσμο μὲ τὸ παίξιμό μου τὰ πάθη μου, τὶς φροντίδες μου και τὴν ταλαιπωρημένη μου ζωὴ».

Βήματα ἀκουστήκανε, ὁ γέρος ἔκοψε τὴν κουβέντα και ἄρχισε τὸ τραγούδι του, ἴσως για ἑκατοστὴ φορά τὴν ἴδια ἡμέρα τὸ τραγούδι για τὸ ψωμί. Οἱ διαδάτες μᾶς κοιτάζανε μὲ περιέργεια και δώσανε. Δώσανε, ὅ,τι θέλανε, ὅ,τι μπορούσανε. Μὰ ὅση ὥρα στεκόμουνα κοντὰ στὸ στραβὸ, δὲν τοῦ ρίξανε παρὰ κουμπιά. Ὑπάρχουνε, βλέπετε, και τέτοιοι εὐεργέτες.....

«Ἐλα, πουλάκι μου, ἔλα στὸ πάρκο.....»

«Εἶμουνα νοσοκόμος στὸ τμήμα τοῦ καθηγητῆ στὸ Ἰ. νοσοκομεῖο τοῦ Π. και ἐπειδὴ εἶμουνα πολὺ ἐπιτήδειος, μὲ μεταχειρίζοντουσαν σὲ ὅλες τὶς δύσκολες δουλειές. Ἐγὼ τὰ κατάφερνα ὅλα καλά και πολλές φορές ἔδινα στοὺς νέους γιατροὺς διαφορὲς ἐξήγησες γι' αὐτὰ ἢ για κείνα τὰ ἐργαλεῖα, και τοὺς ἔδειχνα πὺς ἔπρεπε νὰ τὰ μεταχειρίζονται. Μὲ τὴ γυναίκα μου ζεῦσα πολὺ εὐτυχισμένα και τὸ κορίτσι πὺ γεννήθηκε εἶτανε ἡ μόνη μας χαρά. Μιὰ μέρα ὅμως, σὰ νὰ ζήλεψε ὁ διάβολος τὴν εὐτυχία μας, μούρθε ἡ συφορά. Εἶχα ἕνα φάρμακο νὰ ἐτοιμάσω και ἀπάνου στὴ δουλειὰ σπάσανε δύο θῆκες,

και τὸ καυστικό τους περιεχόμενο χύθηκε γύρω και μέσα στὰ μάτια μου. Πρὶ νὰ συνέλθω, εἶχε γίνει ἡ φοβερὴ καταστροφή κ' ὕστερα ἀπὸ μιὰ μάταιη θεραπεία κατάντησα ὁ σακάτης πὺ βλέπετε σήμερα. Ἐπειτα πέθανε ἡ γυναίκα μου ἀπὸ βαρεῖα ἀρρώστια πὺ τῆς ἦρθε ἀπὸ τὴ συγκίνηση για τὸ πάθημά μου. Δὲν μπόρεσα οὔτε στὴν κηδεῖα τῆς γυναίκας μου νὰ πάω». Ἐπαψε κατακουρασμένος... Τὰ χέρια του πέσανε στὴ φουσαρμίνικα, τὰ κλεισμένα μάτια κουνήθηκαν και ἔγειρε τὸ κεφάλι του σὰ νᾶθελε νὰ κοιμηθῆ.

— «Και ἡ κόρη σας», ρώτησα, «δὲ φροντίζει για σᾶς;»

— «Ναι» εἶπε ὁ γέρος και χαμήλωσε τὸ κεφάλι, «ἡ Ρέζη εἶναι παράλυτη και κατάκοιτη. Ἐγὼ φροντίζω και για τοὺς δύο μας. Πληρώνω τὸ νοίκι μας στὴν κυρὰ Κέϊνεχ και τῆς δίνω και τρία φιορίνια παραπάνου τὸ μῆνα για νὰ μὲ φέρνῃ ἐδῶ και νὰ μὲ παίρνῃ τὸ βράδι πίσω....»

Ὁ κόσμος περνάει ὁ γέρος παίζει τὸ τραγούδι για τὸ ψωμί και για τὴ γδύμνια. Για ὅλα αὐτὰ δὲ τοὺς νοιάζει καθόλου τοὺς διαδάτες. Πεντάρες μαζεύει στὸ καπέλλο, κάποτε και κανένα νίκελ, ἀλλὰ κάθε μέρα μερικὰ κουμπιά ἀπὸ τὴν εὐεργετικὴ ἀνθρωπότητα. Ἄλλοι πηγαίνουν, ἄλλοι ἔρχονται, και ὁ γέρος παίζει, παίζει. «Ἐλα πουλάκι μου, ἔλα στὸ πάρκο...» Ἐνας ἀριστοκράτης περνάει, βλέπε: τὸ στραβὸ μὲ καταφρόνια και μουρμουρίζει. «Γεροβλάκα!»

ΕΥΓΕΝΙΑ ΣΤΑ-ΙΝΜΕΤΖ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΙΔΑ — «**Ὅσοι ζωντανοὶ**» δρ. 2 (για τὸ ἐξωτερικὸ φρ. 2,25).

Γ. Ν. ΑΒΑΖΟΥ (Judas Errant) «**Ἀγκάθεια και τριτόλοιο**» δρ. 1 (για τὸ ἐξωτερικὸ, φρ. 125).

OSCAR WILDE — «**DE PROFUNDIS**» μετάφρ. Ἄλεξ. Μαρπουτζόγλου δρ. 2 (για τὸ ἐξωτερικὸ φρ. 2,25).

VERNON LEE — «**Ἡ Ἀριάδνη στὴ Μάντουα**», δρᾶμα σὲ πέντε πράξεις (μετάφραση Στέφ. Πάργα) δρ. 1 (για τὸ ἐξωτερ. φρ. 1,25).

ΑΓΡΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ «**Ἡ μουσικὴ διὰ τῶν αἰώνων**» λεφ. 50.